

Staten ansatte Præster, og den Fare, der skulde kunne flyde af denne Lov, at disse frie Menigheder lidt efter lidt skulde kunne vove op til at fortrænge de gamle faste Menigheder, troer jeg ikke har Noget at sige. Om det skulde skee, vilde jeg personlig ikke finde Noget deri at beklage; men jeg troer ikke, at det paa nogen Maade vil skee igennem denne Lov. Imod denne Mulighed er netop den bedste Betryggelse at søge i den menneskelige Svaghed, som Ministeren hentydede til. For det Første har det Bestaaende altid en Magt, som vanskelig overvindes, men dernæst kommer hin Svaghed i Betragtning. Det, at offre sine Penge og Bequemmeligheder, det gjør Folk nødig, naar der ikke er nogen absolut Trang tilstede. De fleste ville ganske sikkert foretrække at blive i den faste Folkekirke med dens gode Embeder og Pensioner, det vil kun være dem, hos hvem der er en virkelig indre Drift tilstede til at virke paa denne Maade, der vilde søge denne Vej, og dem skal man tilvisse ikke holde tilbage eller frygte. Den høitærede Minister anførte endnu som en Grund mod at gaae ind paa Loven Bestemmelsen i Grundloven, og meente, at saalænge vi ikke havde faaet den nye Kirkeforfatning, som var bebuden i Grundloven, saalænge kunde der ikke være Tale om denne Lov. Jeg troer, at denne Indvending imod Loven kun har lidt at sige; jeg troer, at naar man vil undersøge, hvad der er skeet paa dette Omraade lige siden Grundlovens Givelse, vil man finde, at vi uden Hensyn til hiin Løsteparagraph ere gaaede Skridt for Skridt omend saare langsomt frem i den Retning, som denne Lov vil bringe videre frem, og at man med ligesaa megen Føie kunde have standset tidligere Love med denne Henviisning som den nærværende. Jeg vender mig derfor til det ærede Thing, og haaber paa dets Bistand til denne Lovs Gjennemførelse. Jeg troer, at det skal vise sig, at den vil fremme det aandelige Liv til Gavn for Kirken og Folket, og jeg har haft den Tro, at den høitærede Regjering — jeg seer imidlertid, at jeg har taget fejl — med Glæde vilde have benyttet Loven som et Middel til at komme ud af en Situation, som, hvordan man end vil dømmes om dens Fremkomst, dog maa ansees for uheldig og uholdbar.

Casse: Der er eet Punkt, hvormed den høitærede Minister ikke har udtalt sig i de udførlige Bemærkninger, hvormed han indledede Lovens Behandling, men det er for mig et Hovedpunkt, og jeg antager, at det af alle dem, i hvis Hænder der er lagt nogen Indflydelse paa Loven, vil blive betragtet som et saadant. Det angaaer nemlig Spørgsmaalet: Existerer der virkelig en Trang til Indrømmelser for Medlemmerne i Folkekirken? Finder der en saadan Trang Sted, at der ikke er Spørgsmaal om enkelte Individuer, men om at aabne denne større Frihed for alle de Mange, som trænge til den? Om dette Punkt har den høitærede Minister ikke ytret et Ord, og jeg er tilbøjelig til at troe, at han just ikke vil erkende, at denne Trang er særdeles udbredt eller følelig. Han henviste til, at han tidligere — det var i Anledning af et Endringsforslag til en Udvidelse af Loven om Sognebaands Løsning med Hensyn til Afbenyttelsen af Kirker og Kirkegaarde — havde udtalt, at Kirken først maatte komme til orde paa en anden Maade end gennem Rigsdagen, men jeg skulde feile overordentlig meget, om ikke den høitærede Minister i samme Foredrag yttrede — jeg troer at kunne sige det med Bestemthed, fordi det slog mig stærkt — at han ikke vilde udtale sig om, hvorvidt virkelig nogen saadan Trang fandt Sted. Jeg sagde, at dette for mig er et Hovedpunkt med Hensyn til den Maade, hvorpaa man skal stille sig ligeoverfor Lovforslaget, og jeg kunde i saa Henseende indskrænke mig til at henvise til, at det foreliggende Lovforslag forøger Antallet af de Vidnesbyrd, tidligere Lovforslag af større Udstrækning og til Rigsdagen indkomne Andragender havde givet for, at der rundt omkring i Landet hos en stor Deel af Befolkningen føles Trang til en større kirkelig Frihed, føles Trang til, at de Baand i Folkekirken løses, hvorved dens Medlemmer hindres i at kunne høre Ordet forkyndes af den Præst, af hvem de troe at kunne høre det saaledes, at det kan give dem den fyldestgørende Næring for deres aandelige Liv, og hvorved de udelukkes fra uden Hindring at kunne drage hen til den Præst, hos hvem de vilde søge Bistand i deres Saligheds Sag. For Tilstedeværelsen af hele denne